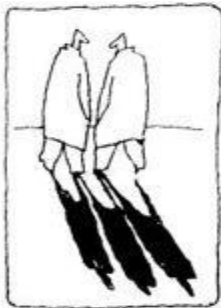

Op verhaal komen: een contextuele bijbelstudie over de Emmaüsgangers

Nodig: Bijbels, uitdraai van de handout met bijbeltekst, liedboeken, kaars, evt. vellen met stiften

Bijbelstudie over Lucas 24:13-35

Stap 1: Openen en kennismaken

Steek de kaars aan als teken van Gods licht in ons leven. Neem tijd om (nader) kennis te maken. Spreek een gebed uit en/of zing een lied met elkaar. Spreek je wens uit op een goede ontmoeting met elkaar, met het Woord van God, en met God zelf. De kaars kan al branden of kun je aansteken onder het samen zingen van een lied.

ZIEN – Verkennen van het eigen verhaal

Stap 2: Introductie en context

Pak de kaars en laat deze in de kring rondgaan waarbij je de deelnemers vraagt hun naam te vertellen en iets over zichzelf, bv. wat vindt men leuk om te doen? (Wanneer de mensen elkaar kennen kun je deze stap overslaan.)

Laat de kaars nog een keer rondgaan met de vraag: Wat betekent de Bijbel voor jou?

Wat roept het boek op? Spreekt de bijbel tot je, en hoe?

Optie: een creatieve verwerking bij deze vraag. Laat iedereen een poster maken van hoe hij/zij de Bijbel ziet. Knip plaatjes en woorden uit die uitdrukking geven wat voor een boek de Bijbel voor jou is, of maak een tekening/schilderij. Hang die op.

Eventueel kun je deze verwerking aan het einde herhalen: wat is er veranderd door het samen lezen van dit verhaal? Of voeg aan je eerdere poster een beeld toe: wat neem je mee uit deze bijbelstudie wat iets toevoegt aan je beeld van de Bijbel?

Optie om met een gezamenlijk gebed te beginnen: plaats de kaars terug in het midden en nodig mensen uit te gaan staan en elkaar de hand te geven. Geef aan dat dit het moment is van voorbede. Een moment om met ons leven voor God te komen, met alles

wie we zijn. Geef aan dat u zelf zal beginnen met de eerste voorbede die zal eindigen met 'zo bidden wij' waarna er een stilte zal vallen waarin mensen hun voorbeden spontaan mogen uitspreken. Schrik niet wanneer het stil blijft, laat het dan een tijdje stil zijn.

Sluit af met het Onze Vader.

IN GESPREK MET DE TEKST – Verkennen van het bijbelverhaal

Stap 3: De Bijbel openen

Lees de tekst in de aanwezige vertalingen (meerdere vertalingen helpen). Vraag de deelnemers de tekst hardop te lezen (om beurten een vers).

Lees met elkaar Lucas 24:13-35.

Stap 4: De tekst bestuderen

Bespreek de volgende 2 vragen:

1. *Waar gaat deze tekst over?* Stel deze vraag aan de hele groep en verzamel de antwoorden op een groot vel papier zodat iedereen ze kan zien en lezen. Schrijf alles op wat gezegd wordt en zorg ervoor dat mensen bij de vraag blijven. Met het opschrijven van alle antwoorden laat je zien dat een ieder serieus wordt genomen en zullen mensen makkelijker over de drempel komen om ook hun antwoord te geven. Wees niet bang voor stilte aan het begin.

2. *Wat is er gebeurd?*

(v. 14: Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen.)

Schrijf ook deze antwoorden op een flap.

Stap 5: In kleine groepjes de tekst bestuderen

Vraag mensen in kleine groepen (4-6 personen) de volgende vragen bespreken:

- Wie zijn de Emmaüsgangers?
- Waarom herkennen ze Jezus niet?
- Waarom doet Jezus alsof hij niet weet wat er is gebeurd?
- Hoe reageert Jezus op wat de Emmaüsgangers hem vertellen?
- Waarom nodigen de Emmaüsgangers hem uit bij hen te blijven?

Geef de groepjes een groot vel mee waarop ze hun antwoorden kunnen schrijven.

Stap 6: Terugkoppeling vanuit de kleine groepjes naar de grote groep

Laat de kleine groepjes vertellen wat ze met elkaar besproken hebben.

Lees met elkaar vers 30 en 31.

‘Toen hij met hen aan tafel aanlag, nam hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze hem. Maar hij werd onttrokken aan hun blik.’

Keer terug in de groepjes of bespreek plenair de volgende vragen.

- Wat gebeurt er in dit moment?
- Wat is hier ‘herkennen’? (Denk aan woordspeling erkennen, kennen....)
- Waarom verdwijnt Jezus?
- Wat is er in het verhaal, van vers 13 tot 35, met de Emmaüsgangers gebeurd?

HANDELEN – Samen werken aan verandering

Stap 7: Terugkoppelen aan eigen leven en context

- Wat vertelt dit verhaal ons over hoe wij omgaan met de Bijbel?
- Hoe gebruikt Jezus de Bijbel?
- Wat nemen we van deze studie mee? Roept het ons ergens toe op? Geeft het ons een andere blik op ons leven, op hoe we naar de Bijbel kijken, het verhaal van God met ons?

Stap 8: Afsluiten

Nodig de groep opnieuw uit in de kring te gaan staan, hand in hand. Vraag mensen een woord te delen dat hen tijdens deze studie is bijgebleven. Zing met elkaar een (zegen)lied.

Achtergrond voor de facilitator

Het verhaal van de Emmaüsgangers is een sleutelverhaal voor de methode van contextueel bijbellezen. Het beschrijft namelijk precies de stappen van deze methode.

Wie zijn de Emmaüsgangers? Het zijn twee leerlingen, en van één van hen kennen we de naam: Kleopas. De traditie maakt er twee mannen van. Maar waarom? Zou het ook niet om een echtpaar kunnen gaan? In Johannes 19:25 lezen we over Maria, de vrouw van Klopas. Zij maakte deel uit van een groepje vrouwen dat aan de voet van het kruis stond. De Emmaüsgangers zijn verdrietig. Ze zijn zo verdrietig dat ze niet goed kunnen zien. Ze zien geen toekomst meer. Jezus sluit bij deze twee reizigers aan en luistert allereerst. Daarna stelt hij een vraag: Waar loopt u toch over te praten?

Jezus weet wel wat er is gebeurd, maar wil nu van deze twee mensen weten hoe zij de gebeurtenissen hebben ervaren. Wat weten zij ervan? Jezus ontmoet hen precies waar zij zijn. En samen gaan ze op weg naar een nieuw moment. Daarom beginnen we de bijbelstudie met een gesprek over wat ons bezighoudt.

De discipelen analyseren de werkelijkheid. Het verhaal laat zien dat een ieder dat kan doen. En met deze kennis kan Jezus aan de slag. Nu kan hij werkelijk mét hen spreken, in plaats van tot hen.

Na het luisteren opent Jezus de Schriften en de Profeten. Na het samen spreken over het leven wordt er samen lezen. Welk nieuw licht werpt de tekst op de werkelijkheid? In het verhaal van Lukas heeft de theorie er echter nog niet voor gezorgd dat de ogen van de leerlingen geopend worden. Ze herkenden Jezus nog steeds niet. Het hart brandde al wel, maar er was ook nog praktijk nodig. Handelen.

Jezus verdwijnt op het moment van herkenning. De twee leerlingen kunnen nu op eigen benen verder. Dit toont vertrouwen in de kwetsbare mens. Zo roept deze tekst ons als facilitators op vertrouwen te hebben in de deelnemers en hen ook weer los te laten. Dit vraagt moed.

Niet alleen Jezus wordt gekend in dit verhaal, maar de leerlingen ook. Het is een proces dat twee kanten op gaat.

Bekijk ook de algemene instructie voor een bijbelstudie op <https://www.protestantsekerk.nl/contextueel-bijbellezen/>. Daar vindt u aanwijzingen om de bijbelstudie te begeleiden. Bereid het goed voor en let met name op hoeveel tijd er is. Het is aan te raden zeker twee uur in te plannen, of anders het programma over twee avonden te verdelen. Maak van tevoren keuzes en een tijdspad. Deze opzet is een leidraad, natuurlijk kunt u de opzet ook aanvullen of aanpassen aan de groep.

Door Sietske Blok, die voor Kerk in Actie werkte in Brazilië

Verschijsningen; Jezus opgenomen in de hemel

¹³ Diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg naar een dorp dat Emmaüs heet en zestig stadië van Jeruzalem verwijderd ligt. ¹⁴ Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. ¹⁵ Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, ¹⁶ maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze hem niet herkenden. ¹⁷ Hij vroeg hun: 'Waar loopt u toch over te praten?' Daarop bleven ze somber gestemd staan. ¹⁸ Een van hen, die Kleopas heette, antwoordde: 'Bent u dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?' ¹⁹ Jezus vroeg hun: 'Wat dan?' Ze antwoordden: 'Wat er gebeurd is met Jezus uit Nazaret, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en van het hele volk. ²⁰ Onze hogepriesters en leiders hebben hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. ²¹ Wij leefden in de hoop dat hij degene was die Israël zou bevrijden, maar inmiddels is het de derde dag sinds dit alles gebeurd is. ²² Bovendien hebben enkele vrouwen uit ons midden ons in verwarring gebracht. Toen ze vanmorgen vroeg naar het graf gingen, ²³ vonden ze zijn lichaam daar niet en ze kwamen zeggen dat er engelen aan hen waren verschenen. De engelen zeiden dat hij leeft. ²⁴ Een paar van ons zijn toen ook naar het graf gegaan en troffen het aan zoals de vrouwen hadden gezegd, maar Jezus zagen ze niet.' ²⁵ Toen zei hij tegen hen: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben? ²⁶ Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' ²⁷ Daarna verklaarde hij hun wat er in al de Schriften over hem geschreven stond, en hij begon bij Mozes en de Profeten.

²⁸ Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof hij verder wilde reizen. ²⁹ Maar ze drongen er sterk bij hem op aan om dat niet te doen en zeiden: 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde.' Hij ging mee het dorp in en bleef bij hen. ³⁰ Toen hij met hen aan tafel aanlag, nam hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. ³¹ Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze hem. Maar hij werd onttrokken aan hun blik. ³² Daarop zeiden ze tegen elkaar: 'Brandde ons hart niet toen hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot?' ³³ Ze stonden op en gingen meteen terug naar Jeruzalem, waar ze de elf en de anderen aantroffen, ³⁴ die tegen hen zeiden: 'De Heer is werkelijk uit de dood opgewekt en hij is aan Simon verschenen!' ³⁵ De twee leerlingen vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe hij zich aan hen kenbaar had gemaakt door het breken van het brood.